

Nr 1. Które instytucje mogą być jednostkami doświadczalnymi, w których prowadzone są doświadczenia na zwierzętach i jednocześnie mogą prowadzić szkolenia z zakresu przeprowadzania doświadczeń na zwierzętach?

- 1) jednostki organizacyjne szkół wyższych;
- 2) urzędowe laboratoria weterynaryjne;
- 3) wytwórnie produktów leczniczych lub biopreparatów;
- 4) instytuty naukowo-badawcze;
- 5) placówki naukowe PAN.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,2,3.   **B.** 1,3,4.   **C.** 2,3,4.   **D.** 1,4,5.   **E.** 2,4,5.

Nr 2. Kryteria Dobrej Praktyki Laboratoryjnej dotyczą:

- 1) programu zapewnienia jakości;
- 2) merytorycznej oceny celu i przedmiotu badań;
- 3) organizacji jednostki badawczej i jej personelu;
- 4) interpretacji uzyskanych wyników;
- 5) standardowych procedur operacyjnych;
- 6) archiwizacji i przechowywania zapisów i materiałów.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,2,3,4.   **B.** 1,3,5,6.   **C.** 2,3,4,5.   **D.** 2,4,5,6.   **E.** 3,4,5,6.

Nr 3. Pacjentowi wykonano zdjęcie rentgenowskie kręgosłupa, w wyniku czego otrzymał on dawkę skuteczną dla całego organizmu, wynoszącą $E = 0,05$ mSv. Jaką dawkę równoważną H na kości otrzymał pacjent, jeżeli współczynnik wagowy kości wynosi $w_T = 0,01$?

- A.** 5 mSv.   **B.** 0,5 mSv.   **C.** 0,05 mSv.   **D.** 0,005 mSv.   **E.** 0,00005 mSv.

Nr 4. Promieniowanie β można scharakteryzować następująco:

- A.** cząstki o ładunku $2+$, bardzo silnie jonizujące bezpośrednio, bardzo przenikliwe.
B. cząstki o ładunku $2+$, bardzo silnie jonizujące bezpośrednio, słabo przenikliwe.
C. cząstki o ładunku $1-$ lub $1+$, jonizujące bezpośrednio, przenikliwe.
D. cząstki obojętne, jonizujące pośrednio, bardzo przenikliwe.
E. fale elektromagnetyczne, jonizujące pośrednio, bardzo przenikliwe.

Nr 5. Statystyczny mieszkaniec Polski otrzymuje średnią roczną dawkę skuteczną promieniowania wynoszącą ok. 3,5 mSv, z czego ok. 25% stanowi narażenie od źródeł sztucznych. Największy udział w narażeniu od źródeł sztucznych mają:

- A.** awarie obiektów jądrowych (w tym awaria w Czarnobylu).
B. diagnostyka medyczna.
C. opad z dawnych wybuchów jądrowych.
D. kontrolowana działalność zawodowa.
E. przedmioty powszechnego użytku.

Nr 6. Wady wrodzone, jakie mogą pojawić się u potomstwa osób napromienionych należą do skutków:

1) deterministycznych;	4) genetycznych;
2) stochastycznych;	5) wczesnych;
3) somatycznych;	6) późnych.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,3,5.   **B.** 2,3,5.   **C.** 2,4,6.   **D.** 1,3,6.   **E.** 2,3,6.

Nr 7. Jakie uprawnienia i zadania ma m.in. osoba nadzorująca doświadczenia w jednostce doświadczalnej?

- A.** potwierdza zgodność doświadczenia z projektem.
- B.** w przypadkach nieprzewidzianych podejmuje decyzję o humanitarnym uśmierceniu zwierząt.
- C.** ma prawo wglądu w dokumentację.
- D.** ma obowiązek zgłaszania nieprawidłowości kierownikowi jednostki i/lub LKE.
- E.** wszystkie wyżej wymienione.

Nr 8. Jak często należy wykonywać pomiary stężeń czynników rakotwórczych i mutagennych, jeżeli wyniki dwóch ostatnich pomiarów wykonanych w odstępie co najmniej 6 miesięcy nie przekroczyły 0,1 wartości NDS, oraz nie wprowadzono żadnych zmian w warunkach występowania tych czynników?

- A.** można odstąpić od wykonywania pomiarów.
- B.** co najmniej raz na dwa lata.
- C.** co najmniej raz na rok.
- D.** co najmniej raz na 6 miesięcy.
- E.** co najmniej raz na 3 miesiące.

Nr 9. Jednostką kontrolującą i weryfikującą spełnianie zasad Dobrej Praktyki Laboratoryjnej przez jednostki badawcze jest:

- A.** inspektor do spraw Substancji Chemicznych.
- B.** biuro do spraw Substancji Chemicznych.
- C.** Polskie Centrum Akredytacji.
- D.** inspektor Dobrej Praktyki Laboratoryjnej.
- E.** Europejska Agencja Chemikaliów.

Nr 10. Najwyższe dopuszczalne natężenie (NDN) określa m.in. jakich poziomów dźwięku podawanych w decybelach (dB) nie należy przekraczać na stanowisku pracy w odniesieniu do:

- A.** określonego jednogodzinnego czasu pracy.
- B.** ośmiogodzinnego dobowego wymiaru czasu pracy.
- C.** określonego trzydziestominutowego czasu pracy.
- D.** określonego piętnastominutowego czasu pracy.
- E.** określonego dziesięciominutowego czasu pracy.

Nr 11. Saponiny to:

- A. glikozydy, o budowie triterpenowej lub steroidowej, które mogą powodować śmierć komórek.
- B. białka o dużych cząsteczkach, wrażliwe na temperaturę, o własnościach antygenowych. Należą do nich m.in.: rycyna, krotyna, robina.
- C. związki organiczne zawierające azot. Należą do nich m.in.: nikotyna, kolchicina, koniina, tomatyna, solanina.
- D. mieszaniny terpenów i ich pochodnych.
- E. substancje organiczne występujące w roślinach zdolne do ulatniania się, o charakterystycznym zapachu świeżego siana.

Nr 12. Wiek dziecięcy usposabia do ciężkich zatruc roślinami z powodu:

- A. bezkrytycznego postępowania i małej masy ciała.
- B. bezkrytycznego postępowania, niedojrzałości metabolicznej, niedojrzałości niektórych narządów oraz małej masy ciała.
- C. bezkrytycznego postępowania i niedojrzałości metabolicznej wątroby.
- D. niedojrzałości metabolicznej wątroby oraz małej masy ciała.
- E. bezkrytycznego postępowania i właściwej odpowiedzi immunologicznej.

Nr 13. U dzieci – najczęściej - dochodzi do zatrucia roślinami zawierającymi:

- A. alkaloidy tropinowe.
- B. glikozydy nasercowe.
- C. olejki eteryczne.
- D. glikozydy cyjanogenne.
- E. kumaryny.

Nr 14. W zimowicie jesiennym znajduje się jeden z najbardziej trujących związków roślinnych, jego nazwa to:

- A. koniina.
- B. cykutoksyna.
- C. kolchicina.
- D. taksyna.
- E. akonityna.

Nr 15. Tojad jadowity zawiera trujący alkaloid powodujący m.in. znieczulenie skóry na ból i dotyk, który nazywa się:

- A. akonityna.
- B. cykutoksyna.
- C. kolchicina.
- D. taksyna.
- E. primina.

Nr 16. Alkaloid, występujący w nasionach kulczyby wroniego oka, posiadający silne własności toksyczne to:

- A. koniina.
- B. rycyna.
- C. strychnina.
- D. taksyna.
- E. primina.

Nr 17. Jedynym polskim wężem jadowitym jest:

- A. wąż eskulapa.
- B. gniewosz plamisty.
- C. zaskroniec.
- D. żmija zygzakowata.
- E. żmija nosoroga (piaskowa).

Nr 18. W badaniach toksykometrycznych dąży się do wyznaczenia wartości NOAEL i/lub LOAEL, które są niezbędne do wyznaczenia:

- A. DL₅₀.
- B. CL₅₀.
- C. NDS.
- D. zależności dawka-odpowieź.
- E. wszystkie odpowiedzi są prawidłowe.

Nr 19. Ocena działania genotoksycznego związków związana jest badaniami:

- A. efektów odległych.
- B. prowadzonymi w ramach doświadczeń przewlekłych.
- C. bezpośredniego działania na komórki somatyczne narażonego organizmu.
- D. działania na komórki rozrodcze.
- E. wszystkie odpowiedzi są prawidłowe.

Nr 20. W ramach badań oceniających toksyczność ostrą ksenobiotyków stosuje się:

- 1) jednorazowe podanie związku;
- 2) badania działania uczulającego;
- 3) badania działania embriotoksycznego;
- 4) test dominujących mutacji letalnych;
- 5) wyznaczenia wartości DL_{50} i CL_{50} .

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,2,3.   B. 2,3,4.   C. 3,4,5.   D. 1,2,5.   E. 1,3,5.

Nr 21. Przy ocenie aberracji chromosomowych stosuje się:

- 1) cytogenetyczne badanie szpiku kostnego *in vivo* u ssaków;
- 2) test mikrojądrowy;
- 3) test wymiany chromatyd siostrzanych (SCE) *in vitro* w komórkach ssaków;
- 4) test dominujących mutacji letalnych;
- 5) ocenę uszkodzenia DNA oraz naprawę/nieplanową syntezę DNA w komórkach ssaków *in vitro*.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,2,3.   B. 1,2,4.   C. 1,3,4.   D. 2,4,5.   E. 2,3,5.

Nr 22. Zależność typu dawka-efekt:

- 1) ma charakter ilościowy – nasilenie obserwowanego efektu powiązane jest z podaną dawką;
- 2) odnosi się do zmian mierzonych u danego osobnika;
- 3) ma charakter asymetrycznej litery „S” (w przedstawieniu graficznym);
- 4) ma charakter prostoliniowy;
- 5) odnosi się do odsetka populacji wykazującej pozytywną reakcję.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A. 1,2,3.   B. 1,2,4.   C. 2,3,4.   D. 2,4,5.   E. 3,4,5.

Nr 23. W badaniach ekotoksyczności substancji dla środowisk wodnych wyznacza się m.in. wartości:

- A. NOEC. B. LOEC. C. CL_{50} . D. EC_{50} . E. wszystkie odpowiedzi są prawidłowe.

Nr 24. Wśród metod ustalania ekotoksyczności są m.in. badania wykonywane na pszczołach miodnych, które wykorzystywane są do:

- A. oceny toksyczności ostrej środków ochrony roślin, wykonywane drogą pokarmową.
- B. oceny kontaktowej toksyczności ostrej środków ochrony roślin.
- C. wyznaczania wartości DL_{50} [μg /pszczołę].
- D. badania biodegradalności środków ochrony roślin.
- E. prawdziwe są odpowiedzi A, B i C.

Nr 25. Do produktów nieoksydacyjnego metabolizmu alkoholu etylowego, mających istotne znaczenie w diagnostyce monitorującej abstynencję, w medycynie sądowej i jako markery ekspozycji płodu na alkohol, należą:

- 1) fosfatydyloetanol;
- 2) ester kwasu glukuronowego;
- 3) siarczan etylu;
- 4) ester etylowy kwasu siarkowego;
- 5) estry etylowe kwasów tłuszczowych.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 3,4.   **B.** 3,5.   **C.** 2,5.   **D.** 1,5.   **E.** wszystkie wymienione.

Nr 26. Zgodnie z prawem Richardsona, dotyczącym szeregu nasyconych i nienasyconych węglowodorów:

- 1) siła działania narkotycznego maleje ze wzrostem liczby atomów węgla w cząsteczce;
- 2) siła działania toksycznego rośnie szybciej niż siła działania narkotycznego;
- 3) siła działania narkotycznego rośnie wraz ze wzrostem liczby atomów węgla w cząsteczce;
- 4) działanie bakteriobójcze nie rośnie wraz ze wzrostem liczby atomów węgla w cząsteczce;
- 5) siła działania narkotycznego rośnie szybciej niż działania toksycznego.

Prawidłowa odpowiedź to:

- A.** 1,5.   **B.** 2,3.   **C.** 4,5.   **D.** 3,4.   **E.** 2,5.

Nr 27. Do kancerogenów genotoksycznych należy:

- A.** chloroform.   **D.** glikol etylenowy.
B. czterochlorek węgla.   **E.** metanol.
C. chlorek winylu.

Nr 28. Fosgen, reaktywny metabolit, powstaje w wyniku przemian w organizmie:

- A.** tetrachlorku węgla i chloroformu.   **D.** tylko tetrachlorku węgla.
B. chloroformu i chlorku winylu.   **E.** tylko trichloroetylenu
C. trichloroetylenu (trichloroetenu) i chlorku winylu.   (trichloroetenu).

Nr 29. Oksaluria (obecność licznych kryształów szczawianu wapnia) w badaniu mikroskopowym moczu jest pośrednim potwierdzeniem zatrucia:

- A.** metanolem.   **D.** trichloroetylenem (trichloroeten).
B. tetrachlorkiem węgla.   **E.** glikolem etylenowym.
C. alkoholem etylowym.

Nr 30. Herbicydy zgodnie z klasyfikacją użytkową pestycydów to substancje:

- A.** wykazujące zdolność do niszczenia chwastów.
B. termin „herbicydy” używany jest jedynie do określenia substancji aktywnej używanej do kontroli wzrostu roślin przemysłowych.
C. wykazujące jedynie zdolność odstraszenia „szkodników”, stąd stara nazwa herbicydów „repelenty”.
D. wykazujące jedynie zdolność: niszczenia jaj pasożytów zwierzęcych.
E. to powszechnie stosowane substancje chemiczne, które obecnie stosowane są tylko jako spraye przeciw komarom oraz środki przeciwko pchłom i kleszczom.

Nr 31. Toksyczność opóźniona dla niektórych pestycydów fosforoorganicznych obejmuje działanie:

- A. muskarynowe – efekt pobudzenia układu parasympatycznego: konsekwencją czego jest utrzymujące się do 2 tygodni: zwężenie źrenic, ślinienie, łzawienie oraz skurcz oskrzeli a także przewlekłe objawy żołądkowo-jelitowe (odruczowe i mimowolne oddawanie moczu i kału).
- B. hamujące na układ GABA-ergiczny.
- C. pobudzające na układ dopaminoergiczny.
- D. powoduje nieodwracalne uszkodzenie włókien aferentnych dochodzących do rdzenia kręgowego efektem czego jest paraliż kończyn dolnych.
- E. powoduje inhibicję docelowej esterazy neuropatycznej w mózgu konsekwencją czego jest neuropatia obwodowa.

Nr 32. W przypadku ekspozycji powtarzanej na pestycydy fosforoorganiczne, najczęściej stosowanym wskaźnikiem w monitoringu biologicznym (DSB) u osób narażonych zawodowo jest pomiar:

- A. aktywności AChE w erytrocytach.
- B. aktywności AChE w płynie mózgowo rdzeniowym.
- C. docelowej esterazy neuropatycznej (NTE) w limfocytach.
- D. niezmiennego pestycydu fosforoorganicznego w surowicy.
- E. stężenia AChE w moczu.

Nr 33. Jedną z najsilniej działających trucizn znanych człowiekowi jest:

- A. paration.
- B. dioksyna (2,3,7,8-tetrachlorodibenzo-p-dioksyna).
- C. cyjanek potasu.
- D. botulina D.
- E. tetradotoksyna.

Nr 34. Biotransformacja ksenobiotyków zachodzi przy udziale licznych enzymów zlokalizowanych w różnych miejscach komórki. W którym z nich enzymy te **nie występują**?

- A. siateczka endoplazmatyczna.
- B. cytozol.
- C. aparat Golgiego.
- D. lizosomy.
- E. mitochondria.

Nr 35. Która z poniższych reakcji przemiany (biotransformacji) **nie jest** katalizowana przez cytochrom P- 450?

- A. epoksydacja.
- B. dehydrogenacja.
- C. hydroliza estrów.
- D. redukcyjna dehalogenacja.
- E. reakcje utleniania.

Nr 36. Gdzie w komórce przebiega większość reakcji II fazy metabolizmu?

- A. w siateczce endoplazmatycznej.
- B. mitochondriach.
- C. jądrze komórkowym.
- D. cytoplazmie.
- E. we krwi.

Nr 37. Kumulacja, którego z metali (lub jego związków) nosi nazwę „pułapki mózgowej”?

- A. organicznych połączeń rtęci.
- B. związków manganu.
- C. karbonylku niklu.
- D. chlorku rtęci.
- E. rtęci metalicznej.

Nr 38. Chlorek metylortęciowy może spowodować uszkodzenie płodu:

- A. ponieważ łatwo pokonuje barierę łożyskową i wykazuje duże powinowactwo do hemoglobiny płodowej.
- B. nie wykazuje działania teratogennego nawet w przypadku długotrwałego narażenia matki.
- C. powoduje jedynie nieznaczne zmiany w mózgu płodu, które po urodzeniu ustępują.
- D. brak informacji o tego rodzaju działaniu toksycznym chlorku metylortęciowego.
- E. ponieważ osiąga we krwi i mózgu płodu stężenia wyższe niż u matki.

Nr 39. Dzieci, a zwłaszcza niemowlęta są bardzo wrażliwe na azotany. Przyczyną tego jest:

- A. przyjmowaniem przez dzieci znacznie większych ilości produktów zanieczyszczonych niż ma to miejsce w przypadku osób dorosłych.
- B. niższa kwasowość soku żołądkowego.
- C. niedostateczny rozwój układu reduktazy NADH-methemoglobiny.
- D. niedostateczny rozwój wszystkich enzymów metabolizujących leki.
- E. działanie toksyczne azotanów stwierdza się jedynie u zwierząt laboratoryjnych.

Nr 40. Zwiększyć wydalanie z kałem związków talu można poprzez podanie (odtrutka z wyboru):

- A. N-acetylocysteiny.
- B. błękitu metylenowego.
- C. błękitu pruskiego.
- D. flumazenilu.
- E. penicylaminy.

Nr 41. Benzen w warunkach narażenia zawodowego może powodować rozrost układu biało-krwinkowego. Jakie jest ryzyko jednostkowe wywołania nowotworu przez benzen?

- A. 4×10^{-6} .
- B. 4×10^{-5} .
- C. 4×10^{-4} .
- D. 4×10^{-3} .
- E. 4×10^{-2} .

Nr 42. Dioksyny powstają jako produkt uboczny w syntezach chemicznych i/lub podczas przemian środowiskowych (np.: niepełne spalanie):

- A. syntezy defoliantów 2,4-D i 2,4,5-T.
- B. jedynie podczas syntezy halogenobenzenów (chlorobenzenu i bromobenzenu).
- C. podczas nieprawidłowej utylizacji produktów zawierających chlorofenole i halogenobifenyle.
- D. niepełnego spalania produktów zawierających anilinę i jej pochodne.
- E. dioksyny znane są jedynie jako związki naturalne występujące w środowisku.

Nr 43. Czym jest akredytacja laboratorium?

- A. postępowaniem, w którym strona trzecia daje pisemne zapewnienie o tym, że produkt, proces lub usługa spełnia określone wymagania.
- B. formalnym uznaniem, że laboratorium posiada kompetencje do wykonywania określonych badań.
- C. wystawieniem oświadczenia opartego na decyzji poprzedzonej przeglądem, że spełnienie wyspecyfikowanych wymagań zostało wykazane.
- D. formalnym uznaniem, że laboratorium jest odpowiednio wyposażone do wykonywania określonych badań.
- E. formalnym uznaniem, że w laboratorium wdrożono system zarządzania jakością.

Nr 44. Przesłanie tego samego zestawu próbek do badania w różnych laboratoriach, to:

- A. kalibracja.
- B. badanie biegłości.
- C. wzorcowanie.
- D. porównanie międzylaboratoryjne.
- E. legalizacja.

Nr 45. Materiałem odniesienia nazywamy:

- A. próbkę lub roztwór, który podlega analizie do celów kontroli jakości.
- B. próbkę lub roztwór, który służy do kalibracji.
- C. materiał lub substancję, których jedna lub więcej wartości ich właściwości jest dostatecznie jednorodnych i na tyle dobrze określonych, że można je stosować do wzorcowania.
- D. próbkę lub roztwór, który ma być poddany badaniu.
- E. próbkę ślepą.

Nr 46. Zgodnie z etyką w medycynie laboratoryjnej, wyniki badań laboratoryjnych mogą być wykorzystywane dla celów statystycznych jeśli:

- A. nie zawierają adresu pacjenta.
- B. nie zawierają nazwiska pacjenta.
- C. zawierają wszystkie dane pacjenta.
- D. są pozbawione wszystkich danych identyfikujących pacjenta.
- E. zawierają informacje pozwalające zidentyfikować pacjenta.

Nr 47. Akredytacją laboratorium objęte są:

- A. tylko regularnie wykonywane badania.
- B. wszystkie badania wykonywane w akredytowanym laboratorium.
- C. tylko badania zgłoszone do akredytacji.
- D. tylko badania wymienione w certyfikacie akredytacyjnym.
- E. tylko badania wybrane przez kierownictwo laboratorium.

Nr 48. Karty kontrolne Shewharta służą do:

- A. kontroli jakości procesu.
- B. rejestracji badanych próbek.
- C. zapisywania wyników badań.
- D. zapisywania niezgodności.
- E. zapisywania czasu badania.

Nr 49. Stosowane w laboratorium procedury badawcze nie muszą być:

- A. udokumentowane.
- B. dostępne na stanowiskach pracy.
- C. opisane w języku zrozumiałym dla personelu.
- D. zwalidowane.
- E. opublikowane.

Nr 50. Główne elementy systemu zarządzania jakością powinny podlegać auditowi wewnętrznemu:

- A. co 3 miesiące.
- B. co 6 miesięcy.
- C. raz w roku.
- D. raz na dwa lata.
- E. po przeglądzie zarządzania.

Nr 51. Wyposażenie laboratoryjne, które zostało uznane za niesprawne, powinno być:

- A. odpowiednio oznaczone.
- B. odpowiednio oznaczone i wycofane z eksploatacji do czasu naprawy.
- C. usunięte z laboratorium.
- D. używane w ograniczonym zakresie.
- E. naprawione przez personel laboratorium.

Nr 52. W ostrych zatruciach, ilościowe oznaczenia ksenobiotyków w płynach biologicznych mają na celu:

- A. podjęcie decyzji o zastosowaniu odpowiedniej metody leczenia.
- B. określenie toksykokinetyki ksenobiotyku.
- C. monitorowanie skuteczności leczenia.
- D. określenie stopnia ciężkości zatrucia.
- E. prawdziwe są odpowiedzi A,C i D.

Nr 53. Do procesów toksykokinetycznych należą:

- A. wchłanianie trucizny.
- B. rozmieszczenie w organizmie.
- C. oddziaływanie na swoiste receptory.
- D. wydalanie trucizny.
- E. prawdziwe są odpowiedzi A,B,D.

Nr 54. W narażeniu na benzen, biomarkerem oznaczanym w moczu jest:

- A. hydroksypiren.
- B. fenol.
- C. aceton.
- D. kwas fenylomerkapturowy.
- E. prawdziwe są odpowiedzi B i D.

Nr 55. Biologicznym wskaźnikiem narażenia na toluen jest:

- A. obecność kwasu migdałowego w moczu.
- B. obecność kwasu hipurowego w moczu.
- C. obecność kwasu metylohipurowego w moczu.
- D. obecność para-nitrofenolu w moczu.
- E. prawdziwe są odpowiedzi B i C.

Nr 56. W interakcji alkohol-antybiotyki cefalosporynowe występuje:

- A. mechanizm blokowania metabolizmu aldehydu octowego.
- B. zwiększenie ryzyka krwawienia z przewodu pokarmowego.
- C. ryzyko wystąpienia reakcji disulfiramowej.
- D. prawdziwe są odpowiedzi A,B.
- E. prawdziwe są odpowiedzi A,C.

Nr 57. Stosowanie anaboliczno-adrogenicznych środków dopingujących może spowodować:

- A. zanik piersi u kobiet.
- B. zaburzenia miesiączkowania.
- C. niepłodność.
- D. wszystkie z wymienionych.
- E. żadne z wymienionych.

Nr 58. Metodami analitycznymi stosowanymi w analizie leków w toksykologii sądowej są:

- A. metoda wysokosprawnej chromatografii cieczowej.
- B. metoda immunoenzymosorpcyjna.
- C. metoda chromatografii cieczowej sprzężonej ze spektrometrią mas.
- D. prawdziwe są odpowiedzi A,B i C.
- E. prawdziwe są odpowiedzi A i C.

Nr 59. W toksykologii klinicznej wykorzystywane są następujące metody analizy leków:

- A. metody immunologiczne (np. ELISA).
- B. chromatografia cienkowarstwowa (TLC).
- C. chromatografia cieczowa (HPLC).
- D. chromatografia gazowa (GC).
- E. wszystkie wymienione.

Nr 60. Do polichlorowcopochodnych związków alifatycznych **nie należy**:

- A. chlorek metylu.
- B. chloroform.
- C. bromek metylu.
- D. prawdziwe są odpowiedzi A i C.
- E. prawdziwe są odpowiedzi B i C.

Nr 61. Karbinol jest synonimem:

- A. alkoholu izopropylowego.
- B. alkoholu butylowego.
- C. alkoholu metylowego.
- D. glikolu etylenowego.
- E. glikolu propylenowego.

Nr 62. Stwierdzenie obniżonej aktywności cholinoesterazy osoczowej jest jedynym dowodem na ostre narażenie na karbaminiany-insektycydy, ponieważ ten enzym jest specyficznym wskaźnikiem zatrucia tymi związkami.

- A. pierwsze stwierdzenie jest prawdziwe, drugie jest nieprawdziwe.
- B. pierwsze stwierdzenie jest nieprawdziwe, drugie jest prawdziwe.
- C. oba stwierdzenia są prawdziwe.
- D. oba stwierdzenia są prawdziwe, ale nie mają związku.
- E. oba stwierdzenia są nieprawdziwe.

Nr 63. U zatrzymanego przez policję kierowcy, szybkim testem („narkotest”) stwierdzono obecność substancji niedozwolonych:

- A. wynik badania jest jednoznaczny i wiarygodny.
- B. badanie powinno być potwierdzone ponownym badaniem po 15 minutach.
- C. wynik badania potwierdzany jest tylko na wyraźne polecenie organów śledczych.
- D. zawsze powinien być potwierdzony badaniem referencyjnym.
- E. wynik badania nie musi być potwierdzony.

Nr 64. Łączne stosowanie alkoholu i benzodiazepin wywołuje nasilony depresyjny wpływ na ośrodkowy układ nerwowy. Mechanizmem tego niekorzystnego działania jest:

- A. synergizm specyficzny.
- B. synergizm addycyjny.
- C. antagonizm chemiczny.
- D. antagonizm dyspozycyjny.
- E. żadnemu z wymienionych.

Nr 65. Tlenek węgla w organizmie może być:

- A. pochodzenia fizjologicznego.
- B. z palenia tytoniu.
- C. z pośmiertnych procesów gnilno-rozkładowych.
- D. z zatrucia czadem.
- E. wszystkie odpowiedzi są prawidłowe.

Nr 66. Przebieg agonii ma wpływ na stężenie:

- A. glukozy we krwi j.
- B. ołowiu w moczu.
- C. jonów cyjankowych we włosach.
- D. barbituranów w wątrobie.
- E. morfiny w żółci.

Nr 67. Procesy gnilno-rozkładowe powodują:

- A. zmiany wartości pH materiału biologicznego.
- B. wytwarzanie się alkoholu endogennego.
- C. wytwarzanie się cyjanków i ich przemianę do tiocyjanków.
- D. zmiany aktywności acetylocholinesterazy.
- E. wszystkie odpowiedzi są prawidłowe.

Nr 68. Biomarkerem/ami narażenia na ołów jest/są:

- A. stężenie ołowiu we krwi.
- B. aktywność cytoplazmatycznej dehydratazy kwasu delta-aminolewulinowego we krwi.
- C. stężenie kwasu delta-aminolewulinowego w moczu.
- D. kwaśny odczyn moczu.
- E. prawdziwe są odpowiedzi A, B i C.

Nr 69. Powstawanie alkoholu metyloвого endogennego w organizmie żywym nie jest do końca wyjaśnione. Przyjmuje się, że powstaje:

- A. w przysadce mózgowej z adenozyloметioniny (biologicznie aktywnego metylu).
- B. metabolizmu w wątrobie.
- C. demetylacji alkoholu etylowego w jelitach.
- D. hydrolizy metyloestrowych połączeń z pektyn.
- E. wszystkie odpowiedzi są prawidłowe.

Nr 70. We krwi kierowcy stwierdzono obecność 9THC w stężeniu 2,3 ng/ml i THCCOOH w stężeniu 200 ng/ml metodami GC-MS i LC-MS. Wyniki wskazują, że kierowca:

- A. często przyjmuje produkty konopi (marihuanę lub haszysz).
- B. przed 6. godzinami opuścił pomieszczenie, w którym palono produkty konopi.
- C. wypalił po raz pierwszy w życiu skręta z marihuaną.
- D. przed 24. godzinami wypalił haszysz.
- E. wynik nie jest jednoznaczny bo zastosowano niespecyficzne metody.

Nr 71. Policjant poddał kierowcę badaniu na obecność środków podobnie działających do alkoholu. Urządzenie do badania śliny wykazało obecność pochodnych amfetaminy. Pobrana próba krwi została przesłana do laboratorium w celu przeprowadzenia analizy i zinterpretowania wyniku. Które postępowanie analityka było prawidłowe dla potrzeb wymiaru sprawiedliwości?

- A. zastosował metodę immunofluorescencji w świetle spolaryzowanym (FPIA) i potwierdził obecność amfetaminy.
- B. zastosował metodę LC-MS-MS i wykazał obecność amfetaminy.
- C. zastosował metodę LC-MS-MS i nie wykazał obecności amfetaminy oraz jej poszczególnych pochodnych.
- D. zastosował metodę immunoenzymosorbcyjną (ELISA) i wykluczył obecność amfetaminy.
- E. prawdziwe są odpowiedzi B i C.

Nr 72. Metodą/ami z wyboru do izolacji lotnych związków organicznych z materiału biologicznego i niebiologicznego jest/są:

- A. analiza fazy nadpowierzchniowej (HS).
- B. ekstrakcja ciecz-ciecz (LLE) zależna od pH.
- C. technika par jonowych.
- D. mikroekstrakcja do fazy stałej (SPME).
- E. prawdziwe są odpowiedzi A i D.

Nr 73. Analiza toksykologiczna materiału biologicznego pochodzącego z ekshumacji przeprowadzonej po roku od pochówku pozwoli na jednoznaczne potwierdzenie lub wykluczenie przyjęcia:

- A. morfiny.
- B. strychniny.
- C. LSD.
- D. bromku pankuronium.
- E. prawdziwe są odpowiedzi A i B.

Nr 74. Po wprowadzeniu do organizmu człowieka mieszaniny substancji chemicznych może wystąpić interakcja na etapie:

- A. tylko biotransformacji.
- B. na każdym etapie rozwoju zatrucia.
- C. tylko metabolizmu.
- D. tylko wydalania.
- E. tylko rozmieszczania.

Nr 75. Potencjalnymi wskazaniami do badań toksykologicznych jest/są:

- A. identyfikacja trucizny celem ustalenia diagnozy.
- B. wykluczenie lub potwierdzenie narażenia.
- C. monitorowanie leczenia.
- D. opiniowanie na życzenie sądu.
- E. wszystkie z podanych odpowiedzi są poprawne.

Nr 76. W celu izolacji morfiny-3-glukuronidu (M-3-G) i morfiny-6-glukuronidu (M-6-G) analityk zastosuje ekstrakcję:

- A. ciecz-ciecz (LLE).
- B. do fazy stałej (SPE).
- C. mikroekstrakcję do fazy stałej (SPME).
- D. przez analizę fazy nadpowierzchniowej (HS).
- E. przez mineralizację.

Nr 77. Zastosowanie HPLC do enancjoselektywnej analizy amfetaminy i metamfetaminy wymaga użycia:

- A. chiralnej fazy stacjonarnej.
- B. chiralnego odczynnika derywatyzującego.
- C. fazy ruchomej z dodatkiem stężonych kwasów.
- D. fazy ruchomej z dodatkiem stężonych zasad.
- E. prawdziwe są odpowiedzi A i B.

Nr 78. Alkohol etylowy oznacza się:

- A. w płynach ustrojowych bogatych w wodę.
- B. w tkankach bogatych w lipidy.
- C. w tkankach bogatych w białko.
- D. w ciałku szklistym oka.
- E. prawdziwe są odpowiedzi A i D.

Nr 79. Młoda kobieta zgłosiła zgwałcenie po trzech dniach od zdarzenia. Zeznała, że była na dyskotecie, bawiła się z nieznanym mężczyzną, wypili jednego drinka i poszli na spacer. Dalej nie umiała opisać co się wydarzyło. Wystąpiła zatem konieczność wykluczenia użycia środka farmakologicznego w celu ułatwienia dokonania zgwałcenia. W takim przypadku najlepszym materiałem do badań jest:

- A. pobranie próby krwi.
- B. pobranie próby moczu.
- C. obcięcie próbki włosów grubości ołówka.
- D. pobranie próbki śliny.
- E. obcięcie paznokci.

Nr 80. W celu wypowiedzenia się o konsumpcji alkoholu etylowego przed zgonem konieczne jest przeprowadzenie analizy dwóch rodzajów materiału:

- A. krew i mocz.
- B. mocz i wątroba.
- C. ciało szkliste oka i krew.
- D. wątroba i nerka.
- E. prawdziwe są odpowiedzi A i C.

Nr 81. Związkami pochodzenia endogennego w materiale sekcyjnym jest/są:

- A. alkohol etylowy.
- B. kwas gamma-hydroksymasłowy.
- C. cyjanki.
- D. beta-fenyloetyloamina.
- E. wszystkie odpowiedzi są prawidłowe.

Nr 82. Nieprzytomny, z ciężkimi obrażeniami kierowca, który spowodował wypadek drogowy został odwieziony do szpitala. Po dwóch godzinach od przyjęcia pobrano od niego próbę krwi do badań toksykologicznych. W próbie tej stwierdzono 2,5 ng/ml 9THC, 10 ng/ml THCCOOH i wysokie stężenie tiopentalu. Która interpretacja wyników analizy jest prawidłowa?

- A. kierowca był po przyjęciu dwóch środków podobnie działających do alkoholu.
- B. w chwili wypadku kierowca był pod wpływem dwóch środków wpływających na sprawność psychomotoryczną.
- C. we krwi kierowcy stwierdzono obecność dwóch aktywnych środków podobnie działających do alkoholu (9THC i tiopental); należy jednak wyjaśnić, czy tiopental nie został podany kierowcy w szpitalu podczas zabiegów ratowania życia.
- D. kierowca nie był pod wpływem środków wpływających na zdolność prowadzenia samochodu.
- E. kierowca był pod działaniem trzech środków podobnie działających do alkoholu.

Nr 83. Tuż przed badaniem na obecność alkoholu kierowca zjadł dwa cukierki z alkoholem, typu wiśnie w likierze. Alkomat wykazał wysokie stężenie alkoholu w wydychanym powietrzu. Jakże dalsze działania mogą potwierdzić zeznania kierowcy?

- A. pomiar alkoholu w wydychanym powietrzu powinien być powtórzony za 15 minut; ujemny wynik drugiego badania potwierdza, że dodatni wynik w pierwszym badaniu pochodził z alkoholu zalegającego, np. ze zjedzonych cukierków.
- B. kierowca żąda pobrania krwi, a badanie jej na obecność alkoholu daje wynik ujemny.
- C. nie jest możliwe potwierdzenie oświadczenia kierowcy.
- D. prawdziwe są odpowiedzi B,C.
- E. prawdziwe są odpowiedzi A,B.

Nr 84. Łączonymi technikami (izolacja i oznaczanie) z wyboru do oznaczania alkoholu etylowego w materiale biologicznym są:

- A. HS/GC-FID i ADH.
- B. LLE/GC-FID i HPLC.
- C. FTIR i ASA.
- D. ASA i HPLC.
- E. TLC i SPE/GC-FID.

Nr 85. Truczyny lotne określane mianem „duszące chemicznie” to:

- A. CO, HCN, H₂S.
- B. HCN, H₂S, propan.
- C. H₂S, CO, propan.
- D. żadna z podanych odpowiedzi nie jest prawidłowa.
- E. wszystkie z podanych odpowiedzi są prawidłowe.

Nr 86. W szpitalu zmarł pacjent, który przez długi czas był leczony bliżej nieustalonym preparatem zawierającym jeden z metali. W pierwszej kolejności analityk obejmie analizą:

- A. Al, Au, Bi, Ga, Li, Pt.
- B. Al, Au, Bi, Hg, Li, Pb.
- C. Al, As, Bi, Cd, Ga, Li.
- D. N, O, C, Ga, Li, Pt.
- E. Mg, Zn, Cu, Cr, Li, Pt.

Nr 87. Trucizny lotne określane mianem „duszące fizycznie” to:

- A. propan, butan, azot.
- B. siarkowodór, cyjanowodór propan, butan.
- C. tlenek węgla, siarkowodór, butan.
- D. tlenek węgla, siarkowodór, cyjanowodór.
- E. azot, tlen, siarkowodór.

Nr 88. Mikropierwiastkami (na które zapotrzebowanie organizmu wynosi poniżej 100 mg na dobę) są:

- A. P, Ca, Mg, Cl, K, Na, S, N, H, O, C.
- B. J, Fe, F, B, Co, Cu, Cr, Zn, Mn, Mo, Se.
- C. Ra, Ag, Au, Pt.
- D. Pb, Hg, Cd, As, Be, Cr(6), Ni, Tl.
- E. F, Si, SO₂, Ba.

Nr 89. Specyficzność i selektywność są parametrami walidacyjnymi metody analitycznej. Nieliczni uważają, że te dwa pojęcia są tożsame. Częściej przyjmuje się, że:

- A. specyficzność określa wpływ czynników endogennych matrycy, a selektywność wpływy egzogenne na sprawność metody.
- B. specyficzność metody wyznacza się stosując nawet do 20 tego samego rodzaju biopróbek, ale pochodzących z różnych źródeł (od różnych osób).
- C. selektywność metody sprawdza się na biopróbce pochodzącej z jednego źródła z dodatkiem substancji najczęściej przyjmowanych ze związkiem(ami), dla których opracowuje się metodę.
- D. specyficzność odnosi się do zewnętrznych związków.
- E. prawdziwe są odpowiedzi A, B i C.

Nr 90. W spirytusie monopolowym produkcji krajowej obecny jest:

- A. metanol.
- B. glikol etylenowy.
- C. butanol.
- D. aceton.
- E. bitrex.

Nr 91. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 2003 roku w sprawie wykazu środków podobnie działających do alkoholu oraz warunków i sposobu przeprowadzania badań w organizmie:

- A. wyczerpuje pojęcie środek podobnie działający do alkoholu.
- B. wymienia 5 grup środków podobnie działających do alkoholu.
- C. obejmuje środki podobnie działające do alkoholu, które można wykrywać metodami nie wymagającymi badania laboratoryjnego.
- D. prawdziwe są odpowiedzi B,C.
- E. prawdziwe są odpowiedzi A,B.

Nr 92. Syntetyczne kannabinoidy należą do:

- A. jednej chemicznej grupy.
- B. siedmiu chemicznych grup.
- C. związków dobrze rozpuszczalnych w tłuszczach.
- D. związków nieaktywnych.
- E. prawdziwe są odpowiedzi B i C.

Nr 93. Trucizną działającą przez metabolity jest:

- A. metanol.
- B. glikol metylenowy.
- C. chlorek sodu.
- D. prawdziwe są odpowiedzi A,B,C.
- E. prawdziwe są odpowiedzi A i B.

Nr 94. Inhibitorami esterazy cholinowej są:

- A. karbaminiany.
- B. związki fosforoorganiczne.
- C. tiokarbaminiany.
- D. prawdziwe są odpowiedzi A i B.
- E. prawdziwe są odpowiedzi A,B,C.

Nr 95. Biologiczny okres półtrwania amfetaminy w organizmie:

- A. jest niezmienny i wynosi 35 godzin.
- B. można go skrócić stosując dietę bogatą w produkty kwaśne.
- C. można go skrócić stosując dietę wysokobiałkową.
- D. można go skrócić stosując dietę wysokotłuszczową.
- E. wszystkie odpowiedzi są prawidłowe.

Nr 96. Biomarkerami palenia marihuany są trzy związki: 9THC i jego dwa metabolity - 11-OH-THC i THCCOOH. Można je oznaczyć odpowiednio:

- A. wszystkie trzy we krwi.
- B. THCCOOH w wysokim stężeniu w ślinie.
- C. 9THC tylko w moczu.
- D. THCCOOH tylko w moczu.
- E. THCCOOH w wysokim stężeniu tylko we włosach.

Nr 97. Po doustnym przyjęciu (w ciastkach lub napojach) przetworów konopi w organizmie:

- A. stężenie metabolitów 9THC jest wyższe niż po wypaleniu skręta zawierającego taką samą ilość naturalnych składników takich przetworów.
- B. stężenie metabolitów 9THC jest niższe niż po wypaleniu takich produktów.
- C. w organizmie występuje tylko 9THC.
- D. w organizmie występują tylko metabolity.
- E. żadna z odpowiedzi nie jest prawidłowa.

Nr 98. Antagonistyczne działanie dwóch związków chemicznych wykorzystuje się:

- A. w leczeniu zatruc.
- B. w diagnostyce zatruc.
- C. do przygotowywania odtrutek.
- D. wszystkie trzy odpowiedzi są prawidłowe.
- E. żadna z trzech odpowiedzi nie jest prawidłowa.

Nr 99. Do izolacji cyjanków z materiału biologicznego stosuje się:

- A. mineralizację próbki.
- B. odbiałczanie.
- C. mikrodyfuzję.
- D. mineralizację i/lub odbiałczanie.
- E. ekstrakcję do fazy stałej.

Nr 100. W wyniku procesów biotransformacji II fazy powstają w organizmie człowieka produkty syntezy ksenobiotyków z kwasem glukuronowym. Połączenia te:

- A. są bardziej polarne, lepiej rozpuszczalne niż związki macierzyste i wydalają się z moczem.
- B. pomimo ogólnego twierdzenia, że procesy II fazy prowadzą do deaktywacji ksenobiotyków, niektóre produkty syntezy z kwasem glukuronowym są aktywne, np. 6-glukuronian morfiny.
- C. można je oznaczać w materiale biologicznym po ekstrakcji do fazy stałej metodą HPLC.
- D. glukuroniany lotnych związków organicznych, np. etanolu, dłużej pozostają w organizmie niż związki macierzyste.
- E. wszystkie odpowiedzi są prawidłowe.

Nr 101. Przyjmijmy, że przy normalnej diecie biologiczny okres półtrwania amfetaminy wynosi 35 godzin. Ta substancja psychotropowa przyjęta w jednorazowej dawce wydali się całkowicie z organizmu po:

- A. 35 godzinach.
- B. 70 godzinach.
- C. 105 godzinach.
- D. 140 godzinach.
- E. 175 godzinach.

Nr 102. Do izolacji metali z materiału biologicznego można zastosować:

- A. mineralizację „na mokro” w aparacie zamkniętym.
- B. roztwarzanie mikrofalowe.
- C. spopielanie.
- D. prawdziwe są odpowiedzi A i C.
- E. prawdziwe są odpowiedzi A, B i C.

Nr 103. Do jednoznacznej identyfikacji nieznanego związku organicznego metodą GC-MS konieczne są:

- A. jonizacja chemiczna, jon pseudomolekularny i czas retencji.
- B. jonizacja elektronowa i rejestracja całkowitego prądu jonowego.
- C. jonizacja chemiczna, jony ujemne, masa cząsteczkowa.
- D. co najmniej trzy jony potomne.
- E. czas retencji i wzorzec wewnętrzny.

Nr 104. Metodą z wyboru do równoczesnego oznaczania wielu pierwiastków jest:

- A. ICP-OES.
- B. HG-AAS.
- C. F-AAS.
- D. CV-AAS.
- E. GF-AAS.

Nr 105. Oznaczenie COHb we krwi i połączenia mioglobiny z CO w mięśniach przeprowadza się metodą:

- A. spektroskopii rewersyjnej.
- B. Fretwursta-Meinecka.
- C. chromatografii gazowej.
- D. Wolfa.
- E. z zastosowaniem Oximetru.

Nr 106. Dla potwierdzenia identyfikacji trucizny przeprowadzonej metodą GC-MS-EI w trybie monitorowania całkowitego prądu jonowego analityk zastosował fragmentację pojedynczą i jonizację chemiczną monitorując charakterystyczny dla tego typu jonizacji jon, czyli:

- A. potomny.
- B. molekularny.
- C. pseudomolekularny.
- D. fragmentacyjny.
- E. macierzysty.

Nr 107. W metodach immunochemicznych rodzaj znacznika determinuje metodę detekcji, czyli będzie to dla:

- A. nuklidów – pomiar radioaktywności.
- B. luminoforów – chemiluminescencja.
- C. związków fluorescencyjnych – fluorescencja.
- D. enzymów – sygnał optyczny lub zmiana barwy.
- E. wszystkie odpowiedzi są prawidłowe.

Nr 108. Mineralizacji „na sucho” nie można zastosować przed oznaczeniem metali:

- A. Hg, Tl.
- B. Pb, Zn, Cu, Fe.
- C. Br, J, Li, F.
- D. As, Se.
- E. Pb, Zn, F.

Nr 109. Jednym z najbardziej halucynogennych związków, mocą swą ustępujący jedynie LSD, jest:

- A. mefedron.
- B. adrenalina.
- C. Bromo-Dragon Fly.
- D. 4-fluoroamfetamina.
- E. serotonina.

Nr 110. Konopie modyfikowane genetyczne charakteryzują się różną zawartością kwasu delta-9-THC-2-karboksylowego (THCA-A) i delta-9-tetrahydrokannabinolu (9THC). Oznaczanie tych składników jest ustawowo nakazane. Aby wypełnić zapisy ustawy analityk zobowiązany jest oznaczać:

- A. oddzielnie delta-9-THC i delta-9-THCA-A metodą GC-MS.
- B. sumę delta-9-THC i delta-9-THCA-A metodą GC-MS.
- C. sumę delta-9-THC i delta-9-THCA-A metodą HPLC.
- D. poszczególne składniki - delta-9-THC i delta-9-THCA-A - oddzielnie metodą HPLC.
- E. prawdziwe są odpowiedzi B i D.

Nr 111. Profilowanie narkotyków przeprowadza się w celu:

- A. wykazania związku próbek pomiędzy dilerem a narkomanem.
- B. określenia metody syntezy.
- C. rozpoznania geografii handlu narkotykami.
- D. ustalenia, czy próbki są ze sobą związane.
- E. wszystkie odpowiedzi są prawidłowe.

Nr 112. Analiza toksykologiczna odpowiednich biopróbek pozwala na ustalenie:

- A. narażenia w życiu płodowym.
- B. drogi przyjęcia środka psychoaktywnego.
- C. źródła pochodzenia wykazanego związku.
- D. stanu nietrzeźwości i wskazującego na spożycie.
- E. wszystkie odpowiedzi są prawidłowe.

Nr 113. Nieprzytomny pacjent zmarł w szpitalu po kilku godzinach od przyjęcia. W badaniach laboratoryjnych stwierdzono kwasicę. Lekarz zdążył zlecić badania krwi i moczu na obecność:

- A. metanolu.
- B. glikolu etylenowego.
- C. salicylanów.
- D. środków nasennych.
- E. prawdziwe są odpowiedzi A, B i C.

Nr 114. Biopróbki przechowuje się w lodówce przed analizą ponieważ niska temperatura spowalnia procesy rozkładu materiału biologicznego i ksenobiotyków. Na obecność jakich środków biologiczny materiał sekcyjny należy zamrozić:

A. benzodiazepin. **B.** fenotiazyn. **C.** nifedypiny. **D.** bromku pankuronium. **E.** metali.

Nr 115. Które stwierdzenie jest prawdziwe?

- A.** alkohol etylowy jest bardzo toksyczny dla Indian ponieważ mają niedobór enzymu dehydrogenazy alkoholowej, co powoduje nagromadzenie się w ich organizmie aldehydu octowego.
- B.** u osób ze schorzeniami nerek obserwuje się wydłużenie biologicznego okresu półtrwania wielu leków i ksenobiotyków.
- C.** u noworodków układy enzymatyczne nie są wykształcone dlatego niektóre leki (np. benzodiazepiny, morfina) są dla nich bardzo niebezpieczne.
- D.** wewnątrzustrojowymi czynnikami warunkującymi toksyczność ksenobiotyków są: wiek, płeć, pochodzenie biogeograficzne (rasa).
- E.** wszystkie odpowiedzi są prawidłowe.

Nr 116. Nasiona rącznika pospolitego zawierają rycynę. Zaznacz prawidłowe określenia dla tej trucizny:

- A.** należy do wysokocząsteczkowych toksoalbumin.
- B.** markerem jej obecności w organizmie jest rycynina o niskiej masie cząsteczkowej.
- C.** wywołuje uszkodzenia wielonarządowe.
- D.** znajduje zastosowanie jako broń biologiczna.
- E.** wszystkie odpowiedzi są prawidłowe.

Nr 117. Pojęcie środek podobnie działający do alkoholu dotyczy:

- A.** wszystkich środków działających na OUN, które mogą wpływać na zdolność do prowadzenia samochodu.
- B.** środków, które mogą być wykrywane przy pomocy metod nie wymagających badania laboratoryjnego.
- C.** 5 grup związków, które są wymienione w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z 2003 r.
- D.** środków, które dają upojenie alkoholowe.
- E.** żadna odpowiedź nie jest poprawna.

Nr 118. Konsekwencjami procesów biotransformacji ksenobiotyków w organizmie są:

- A.** deaktywacja, kiedy z aktywnego związku powstaje nieaktywny metabolit (np. 9THC metabolizuje do THCCOOH).
- B.** zachowanie aktywności, kiedy z aktywnego związku tworzy się aktywny metabolit (np. diazepam przekształca się w nordiazepam).
- C.** aktywacja, kiedy z mało toksycznego związku powstaje bardziej toksyczny metabolit (np. metanol i aldehyd mrówkowy).
- D.** aktywacja, kiedy z toksycznego związku powstaje bardziej toksyczny metabolit (np. tlenki związków fosforoorganicznych).
- E.** wszystkie wymienione procesy są możliwe.

Nr 119. Opinię o przyczynie zgonu z zatrucia wydaje:

- A. analityk toksykolog w oparciu o wyniki analizy toksykologicznej.
- B. medyk sądowy w oparciu o całokształt ustaleń faktycznych w sprawie, wyniki sekcji zwłok i wyniki analizy toksykologicznej.
- C. medyk sądowy w oparciu o wyniki sekcji zwłok.
- D. sąd bez wyników analizy toksykologicznej.
- E. wszystkie odpowiedzi są poprawne.

Nr 120. Zaprojektowano około 2000 pochodnych fentanylu, zsyntetyzowano 200, a 10 znalazło zastosowanie w lecznictwie. Właściwa charakterystyka tej grupy środków to:

- A. charakteryzują się wąskim indeksem bezpieczeństwa terapeutycznego dlatego znalazły ograniczone zastosowanie w lecznictwie.
- B. z reguły są silniej działające od morfiny.
- C. niektóre znajdują zastosowanie do eutanazji dużych zwierząt (np. carfentanyl).
- D. 3-metylofentanyl może być stosowana jako broń chemiczna.
- E. wszystkie odpowiedzi są prawidłowe.

Dziękujemy !